

трансфертного механізму. Данна тематика має перспективу дослідження, яка буде базуватися на вивченні оптимізації міжбюджетних відносин в контексті підвищення самостійності місцевих бюджетів.

Ключові слова: міжбюджетні трансфери, дотації, субвенції, дотації вирівнювання.

SUMMARY

INTERGOVERNMENTAL TRANSFERS AS AN INSTRUMENT OF EQUALIZATION THE BUDGETS OF UKRAINE

Abstract: This article is devoted to the actual problem on intergovernmental relations that are the main component of relations between different levels of government in the area of public finances. In the formation of intergovernmental relations, the main role is played by both the state structure and the degree of centralization of management.

The article aims to clarify the current state, the organization and the components of the mechanism of intergovernmental transfers and justification of approaches to improvement of the system of intergovernmental relations in Ukraine, as well as to identify the causes of low efficiency and constant increasing of transfers in the process of reforming the existing relations between the budgets, that will promote the construction of a new modern model of intergovernmental relations.

The article analyzes the existing (fixed by law) types of transfers, their structure taking into account changes in the Budget Code of Ukraine, including the analysis of expenditures considered in determining the amount of intergovernmental transfers. The distribution in the regions, of the additional subsidy size to equalize the financial security of local budgets has been substantiated.

Grants aimed to ensure social protection were analyzed. The performance of subvention from the state budget to local budgets for construction, reconstruction, repair and maintenance of streets and communal roads was considered. The article substantiates that the policy of social transfers is imperfect.

The element of scientific novelty is the result of the analysis upon which the major shortcomings of intergovernmental relations were highlighted, arising from reasons of low efficiency and permanent increasing of transfers that will further contribute to improving the transfer mechanism.

This theme is the prospect of the research that will be based on a study of optimization of intergovernmental relations in the context of increasing autonomy of local budgets.

Keywords: intergovernmental transfers, grants, equalization grants budget.

УДК 336.221

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОДАТКОВИХ РЕФОРМ

ІГНАТИШИН М. В., ЛУНИК В. Р.
Мукачівський державний університет

Однією із найактуальніших проблем розбудови вітчизняної системи економічних відносин є створення ефективної системи оподаткування та реалізація на практиці дієвої податкової політики, направленої на спрощення взаємовідносин платників податків та держави. Вагоме місце у цьому процесі займає проблема забезпечення оптимальної величини та рівномірності розподілу податкового тягаря як необхідної передумови розвитку суб'єктів господарювання.

В статті проведено аналіз трансформації податкової системи України в контексті реалізації податкових реформ.

Фіскальний вплив податкової системи на економіку країни можна оцінити за допомогою показника податкового навантаження. Аналіз цього показника дасть змогу провести податкові реформи, виявити сфери надлишкового податкового тиску та знайти оптимальний рівень податкового навантаження, який дасть змогу задовольнити потреби соціально- економічного розвитку.

Надмірне податкове навантаження сприятиме зростанню тінізації економіки, зниженню економічної активності, відтоку капіталу за кордон, уповільненню зростання валового внутрішнього продукту. За недостатнього рівня податкового навантаження Державний бюджет недоотримає кошти, уряд не зможе виконувати свої функції.

Мета дослідження полягає в аналізі тенденції розвитку податкової системи України та обґрунтуванні її недоліків та оцінці ефективності реформаторських ініціатив.

Науковий підхід дослідження підтверджує те, авторами виокремлено основні елементи податкової реформи та вказано напрями її реалізації а також розроблено загальні критерії податкової реформи, які можуть бути взаємно альтернативними і повинні застосовуватись з урахуванням конкретних ситуацій.

Практичне значення отриманих результатів полягає в розрахунку непрямого та прямого податкового навантаження та навантаження ЄСВ на суб'єктів господарювання, що дає можливість здійснювати прогнозування податкового навантаження та корегувати зниження податкового тиску.

Подальше дослідження буде базуватись на аналізі законопроектів які на сьогодні ухвалені Кабінетом міністрів України, в основу яких покладено чергові революційні зміни до Податкового кодексу та проведення кардинальної реформи податкової служби України.

Ключові слова: фіскальна політика, податкова система, податкова реформа, податкове навантаження.

Проблеми фіскальної політики постійно знаходяться у центрі уваги українських науковців та фахівців. І кожне нове дослідження є суттєвим внеском у розуміння такого складного та важливого явища як податкова система України.

Об'єкти та методи дослідження. Проблемам адміністрування податків присвячено праці таких відомих вчених, як А.І. Крисоватий, М. Кучерявенко, І.О. Луніна, В.М. Мельник, О.Р. Романенко, В.М. Федосов та інші.

Проте проблеми реформи податкової системи як наслідок прогалин діючого податкового законодавства є необхідним і своєчасним на певному етапі розвитку країни.

Постановка завдання. Мета статті – полягає в аналізі тенденції розвитку податкової системи України та обґрунтуванні її недоліків та оцінці ефективності реформаторських ініціатив.

Результати та їх обговорення. На початку 90-х років в Україні була втілена в життя класична податкова система із сукупності податків, характерних для розвинутої ринкової економіки. Застосування такої податкової системи в економіці неринкового типу призвело до виникнення значних проблем, які поглибили економічну кризу. Як зазначив академік П.Гайдучий: "Сьогодні ми відчуваємо втрати, пов'язані із функціонуванням цієї податкової системи, яку запозичили з інших країн і механічно переклали на ніким ще не описану форму економіки, на економіку перехідного дифузійного типу, яка вже відійшла від застосування планово-адміністративних важелів регулювання економічних процесів, але в якій ще не створено умов для розвитку ринкових відносин" [1, с.9].

Професор О. Д. Василик зауважує: "Нинішня податкова система виявилася неадекватною до умов перехідної економіки, створила значні податкові навантаження на суб'єктів господарювання, призвела до невиправданого вилучення обігових коштів підприємств, виникнення додаткової потреби в кредитних ресурсах. Все це призвело до утворення значного неофіційного сектора економіки, ухилень від оподаткування, затримки податкових надходжень" [2, с.32].

Методом проб і помилок податкова система України постійно трансформувалась. Проте, жодна влада за роки незалежності нашої держави, так і не змогла побудувати ефективної податкової системи. Така ситуація погіршує позиції нашої держави на економічному ринку і в глобальних економічних рейтингах та негативно впливає на розвиток бізнесу в Україні.

На сьогодні, все частіше зазначається, що податкова реформа для України – це вже не процес, який має окреслені часові рамки, а перманентний стан, в якому вона перебуває 25 років.

На початку 2010 р. черговий раз влада декларує мету – вивести Україну через десять років у двадцятку найрозвиненіших країн світу. Можливо, тому вона, прийнявши Податковий кодекс (ПК), одразу гучно задекларувала про перший і радикальний крок економічних реформ.

З прийняттям Податкового кодексу з'ясувалося, що підвищити ефективність податкової системи так і не вдалося не дивлячись що в ПК було немало позитивних моментів.

Для покращення ситуації яка склалася в економіці необхідно було швидко реагувати і вже в середині 2013 Міністерством доходів і зборів України було задекларовано для обговорення резонансні зміни до ПК. Зокрема:

- ✓ зниження ПДВ з 20 до 9%;
- ✓ запровадження податку з обороту (чи з реалізації) на рівні 2%;
- ✓ апровадження чотирирівневої шкали податку з доходів фізичних осіб з мінімальною та максимальною межами застосування нижніх і верхніх ставок оподаткування.

За рекомендаціями МВФ акценти на так званні наміри влади було зміщено в бік непрямих податків ПДВ та акцизного податку. МВФ наполегливо рекомендував не знижувати ставки податків, а навпаки.

Зрештою, проект бюджету на 2014 та проект бюджету на 2015 роки було розроблено на старій податковій базі, якщо не враховувати зниження на один відсоток (з 19 до 18%) ставки податку на прибуток. Таким чином це ще раз підтвердило стагнацію податкової реформи. Така ситуація потребує ґрунтовного аналізу стану справ у податковій системі України та оцінки її реформаторських ініціатив. В грудні 2014 року черговий раз Верховна Рада України прийняла пакет законів щодо податкової реформи в Україні, яка принесла кардинальні зміни в оподаткуванні юридичних осіб. Дана реформа передбачає спростити і здешевити систему адміністрування податків. З цією метою з 2015 року в Україні зменшується кількість податків з 22 до 9. Деякі податки не скасовано повністю, а лише трансформовані за принципом «два в одному» [6]. Податковими змінами ліквідували чотири податки та збори: паркувальний збір, туристичний збір, збір на розвиток виноградарства і хмелярства, збір за ведення деяких видів підприємницької діяльності, решту – об'єднали, і отримали таким чином формальні дев'ять податків. Разом з тим, впровадили військовий збір, податок на нерухомість, транспортний збір, що формально об'єднані в один податок тощо.

Характеризуючи податки та в цілому податкове навантаження, можна констатувати, що податковий тиск є одним із ключових чинників, що впливає на мотивацію суб'єктів господарювання з ведення бізнесу і виконання податкових зобов'язань, отже і на можливості держави щодо формування ресурсів для фінансового забезпечення конституційно закріплених за нею функцій. Податкове навантаження можна розрахувати в цілому по Україні, в розрізі по підприємству, в розрізі по кожному виду податку.

В результаті надмірного податкового тиску багато суб'єктів господарювання йдуть в тінь. За оцінками економістів тіньовий сектор економіки України складає 50% ВВП і більше [3, с. 214].

Для оцінки рівня оподаткування використовується показник податкового навантаження, який виступає як фінансовий індикатор, що характеризує обсяги податкових вилучень. Для визначення податкового тиску та макро та мікро рівнях застосовуються два підходи до його визначення – абсолютний і відносний підходи [1, с.80].

Абсолютний - відображає сумарну величина усіх видів обов'язкових платежів податків і зборів, які було сплачено платниками протягом певного періоду часу [3]:

$$АПТ_i = \sum ОП_i, \text{ де} \quad (1)$$

де АПТ – абсолютна величина податкового тягаря;

ОП – вартісна величина обов'язкових платежів;

i – рік.

Відносний підхід – відношення загальної суми сплачуваних обов'язкових платежів в державі до величини створеного в суспільстві за аналогічний період суспільного продукту (макрорівень):

$$ВПТ_i = \frac{\sum ОП_i}{ВВП_i} \times 100 \quad (2)$$

де VPT – відносна величина податкового тягара;
 VBP – вартісна величина ВВП;
 i – рік.

На мікорорівні податковий тягар визначається через відношення обсягів нарахованих та сплачених податків до обсягу реалізованої продукції:

$$VPT_i = \frac{\sum OPI_i}{Bi} \times 100 \quad (3)$$

де VPT – відносна величина податкового тягара;

VBP – вартісна величина ВВП;

B – виручка (обсяг) від реалізації продукції;

i – рік.

Розрахунок за наведеними формулами не враховує величини обов'язкових соціальних відрахувань до позабюджетних соціальних фондів, які за економічною суттю належать до податкових платежів, оскільки мають примусовий характер. Тому наше дослідження базується на методиці, які включають в розрахунок даний показник [11, с.243].

В таблиці 1 наведено розрахунок з непрямого та прямого податкового навантаження та навантаження з ЄСВ за період 2011-2014 рр.

Таблиця 1

Розрахунок непрямого та прямого податкового навантаження та навантаження ЄСВ на суб'єктах господарювання за 2011-2014 рр.

№п/п	Показники	Роки				
		2011	2012	2013	2014	Відхилення 2014 /2011,%
1.	Податкові надходження, млн. грн. у т.ч.:	334692	360567	353968	337512	9,81
2.	податок на прибуток	55096	55793	54993	39941	-27,51
3.	екологічний податок	2275	2816	3899	3614	58,86
4.	збір за використання природних ресурсів	14826	17537	28862	19036	28,40
5.	податок на додану вартість	130093	138826	128269	139024	6,87
6.	акцизний податок	26097	28660	27721	28244	8,23
7.	мито	11774	13186	13342	12608	7,08
8.	Фінансові результати суб'єктів господарювання до оподаткування млн. грн.	272726	277938	234512	334517	22,66
9.	Податковий тиск на основі показників прямих податків %	26,47	27,40	37,42	18,71	-29,32
10.	Податковий тиск на основі показників непрямих податків %	86,68	92,02	101,7	56,60	-34,70
11.	Єдиний соціальний внесок	139056	157980	166864	165923	19,32
12.	Податковий тиск на основі показника ЄСВ %	50,99	56,84	71,15	49,60	-2,72

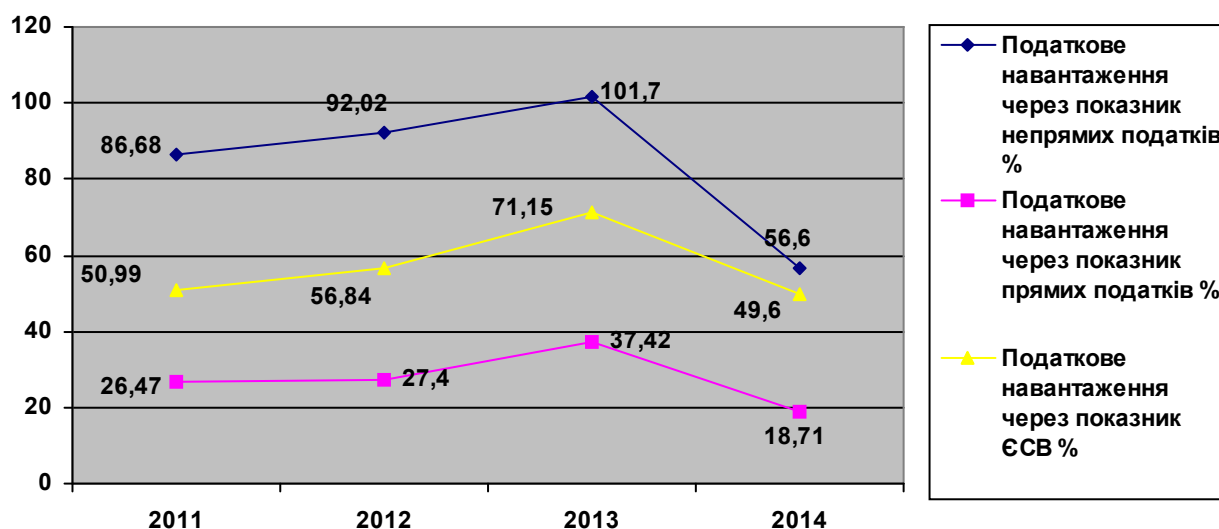

Рис.2. Податкове навантаження на суб'єктів господарювання в динаміці за 2011-2014 рр.

Рис.2 показує про зменшення рівня податкового навантаження з прямого оподаткування. Зниження показників з прямого оподаткування у 2014 році до рівня 49,6% відбулося шляхом скорочення надходжень податку на прибуток протягом періоду який аналізується, що дає зробити висновок про збільшення збиткових підприємств.

Непряме оподаткування (ПДВ, акцизи, мито), має найбільший тиск на діяльність суб'єктів господарювання. За результатами аналізу 2013 рік характеризується найвищим показником податкового навантаження який складає 101,7%.

Щодо ЄСВ, то тут не залежить від того як працює підприємство прибутково чи збитково його нарахування і перерахування до Пенсійного фонду здійснюється в будь-якому випадку. Податкове тиск з ЄСВ у 2014 році становив майже 50%. Наведена його величина є індикатором щодо платежів ЄСВ який свідчить про гальмування розвитку бізнесу в Україні.

Високі ставки ЄСВ стримують розширення тіньового сектору економіки та змушує бізнес приховувати свій реальний стан.

На думку міжнародних експертів, Україна посідає одне з найгірших місць за простотою сплати податків, а саме 181- ше місце серед 183 країн світу [5, с.270].

Не дивлячись на проведені реформи спостерігається ряд недоліків у функціонуванні податкової системи, а саме:

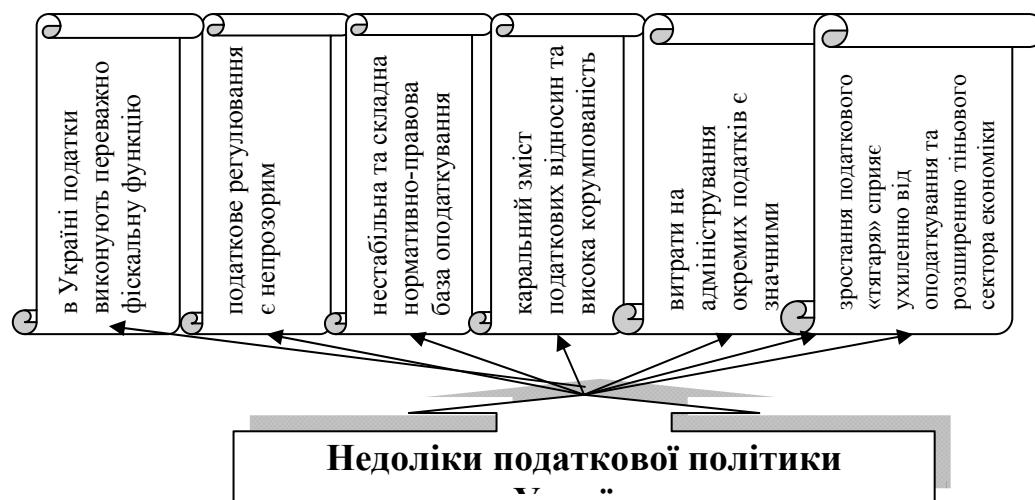

Рис. 2. Недоліки податкової системи та їх вплив на економічну ситуацію в Україні

Далеко не всі недоліки податкової політики, наведено на рис. 2 які суттєво впливають на економічну ситуацію країни.

Як показує практика, на сьогодні податкова реформа є однією з найбільш очікуваних реформ для бізнесу та інвесторів в Україні.

З цією метою починаючи з 1 січня 2016 року парламент України знову обґрунтував нові зміни до Податкового кодексу, огляд яких наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Огляд змін основних ставок оподаткування

До 01.01.2016 р.	Податок	З 01.01.2016 р. (чинні ставки)
49,7 % - 36,76 %	Єдиний соціальний внесок, що сплачується роботодавцем	22 %
3,6 %	Єдиний соціальний внесок сплачується працівником	0
23 426 грн.	Максимальна сума для ЄСВ	34 450 грн.
15 % (з/п до 12 180 грн.); 20 %	Податок на доходи фізичних осіб	18 %
1 705	Рівень доходу для отримання податкової соціальної пільги	1 930
1,5 %	Військовий збір	1,5 %
Спрощена система оподаткування		
20 млн. грн.	Рівень доходу для 3 групи	5 млн. грн.
2 %	Ставка ПДВ для платники ПДВ 3 групи	3 %
4 %	Ставка ПДВ для неплатників ПДВ 3 групи	5 %
Спецрежим оподаткування та акумуляція ПДВ		
Вид виробленої продукції	% від ПДВ, який зараховується на спецрахунок підприємства	% від ПДВ, який перераховується до Держбюджету
зернові і технічні культури	15 %	85 %
вирощування великої рогатої худоби та виробництво молока	80 %	20 %
вся інша продукція	50 %	50 %

[7]

На наш погляд недостатньо провести реформу в напрямку об'єднання податків чи змін ставок по них. Необхідно також забезпечити виконання хоча б основних елементів податкової реформи які наведено на рис.3.

Рис.3.Елементи податкової реформи та напрямки її реалізації

На основі проведено аналізу нами пропонуються загальні критерії податкової реформи, які можуть бути взаємно альтернативними і повинні застосовуватись з урахуванням конкретних ситуацій.

До таких критеріїв податкової реформи можна віднести:

- ✓наповнення доходної частини бюджету;
- ✓стимулювання підприємницької діяльності (виробничого і комерційного бізнесу);
- ✓справедливість оподаткування;
- ✓чіткість і ясність розрахунків зі сплати податків.
- ✓поліпшення адміністрування податків та податкової дисципліни;
- ✓проведення реформи податкової служби;
- ✓формування нового інституційного середовища оподаткування, сприятливого для реалізації принципу рівності усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації, формування відповідального ставлення платників до виконання своїх податкових зобов'язань;
- ✓підвищення фіскальної ефективності податків за рахунок розширення податкової бази, покращення адміністрування, зменшення масштабів ухиляння від сплати податків;
- ✓забезпечення рівномірного розподілу податкового тягаря між платниками податків;
- ✓зміна ідеології функціонування Податкової служби України на основі кардинального її реформування;
- ✓викоринити наявність надлишкової кількості паперових документів та контрольних завдань, які дублюються шляхом введення електронного документообороту.

Наведені елементи податкової реформи та загальні критерії сприятимуть вдосконаленню податкової реформи яку потрібно проводити синхронно з упорядкуванням та оптимізацією системи державних видатків.

Висновки. На основі проведеного дослідження можна зробити висновки, що еволюційний шлях податкової системи України розпочався у 1991 р., коли відбулося її формальне затвердження із наступними змінами, корективами та реформуваннями, кодифікацією податкового законодавства у 2010 р. тощо. Сьогодні відбувається подальший

процес модернізації податкової системи, адже перед нею постали численні завдання, зокрема стати дієвим інструментом децентралізації та подолання кризових явищ в економіці України, а також сприяти встановленню оптимальних податків, які дадуть можливість суб'єктам підприємництва розвиватись і наповняти грошовими коштами державну казну.

Дана тематика має перспективу дослідження, яке буде базуватись на аналізі законопроектів, які на сьогодні ухвалені Кабінетом міністрів України, в основу яких покладено чергові революційні зміни до Податкового кодексу та проведення кардинальної реформи податкової служби України.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гайдуцький П. Проблеми організації справляння податків в Україні /П.Гайдуцький //Матеріали науково-практичної конференції: "Проблеми та шляхи розвитку податкової системи України". – Ірпінь. – 1998. – С.9.
2. Василик О.Д. Податкова система України: навч. посібн. / О.Д. Василик. – К. : Вид-во "Поліграфкнига", 2004. – 478 с.
3. Ряба О. Реформування податкової системи України в контексті міжнародної інтеграції/О.Ряба, Н.Гончарук//Науковий вісник Хмельницького національного університету. -2012.- № 2.- С.212-215.
4. Артеменко Ю.А.Проблеми реформування податкової системи України / Ю.А. Артеменко, Я.Ю.Вертецька // Економіка і регіон. – 2012. – №2(17). – С. 119-121.
5. Новосельська Л.І. Переваги та недоліки Податкового Кодексу України / Л.І. Новосельська // Економіка планування і управління галузі. – 2012. – № 6. – С. 269-272.
6. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи: Закон України від 28.12.2014 року No 71-VIII.
7. Налоговая реформа – 2015: обзор основных изменений // Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://antikor.com.ua/articles/23079-nalog-ovaja-reforma-2015-obzor-osnovnyh-izmenenij>.
8. Савченко О. Реформи, які потрібні суспільству / О. Савченко // Вісник Міністерства доходів і зборів України. – 2014. – №39. – С. 40-42.
9. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.treasury.gov.ua/main/uk/index.
10. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
11. Новосельська Л.І. Методи оцінювання рівня податкового навантаження на підприємства / Л.І. Новосельська // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. – Сер.:Економіка планування та управління в галузях. – Львів: РВВ НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.7. – С. 239-244.

АННОТАЦІЯ **АННОТАЦІЯ**

ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЛОГОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТЕ РЕАЛІЗАЦІЇ НАЛОГОВИХ РЕФОРМ

Одной из актуальных проблем построения отечественной системы экономических отношений необходимо создание эффективной системы налогообложения и реализация на практике действенной налоговой политики, направленной на упрощение взаимоотношений плательщиков налогов и государства.

Значительное место в данном процессе занимает проблема обеспечения оптимальной величины и равномерности распределения налогового груза как необходимой предпосылки развития субъектов ведения хозяйства.

В статье проведен анализ трансформации налоговой системы Украины в контексте реализации налоговых реформ. Фискальное влияние налоговой системы на экономику страны можно оценить с помощью показателя налоговой нагрузки.

Анализ этого показателя даст возможность провести налоговые реформы, выявить сферы избыточного налогового давления и найти оптимальный уровень налоговой нагрузки, который даст возможность удовлетворит потребности социального экономического развития.

Чрезмерная налоговая нагрузка будет способствовать росту тенезации экономики, снижению экономической активности, оттока капитала за границу, замедлению роста валового внутреннего продукта. При недостаточном уровне налоговой нагрузки государственный бюджет недополучит средства, правительство не сможет выполнять свои функции.

Цель исследования заключается в анализе тенденции развития налоговой системы Украины и обосновании ее недостатков и оценке эффективности реформаторских инициатив.

Научный подход исследования подтверждает, что авторами выделены основные элементы налоговой реформы и указаны направления ее реализации, а также разработаны общие критерии налоговой реформы, которые могут быть взаимно альтернативными и должны применяться с учетом конкретных ситуаций.

Практическое значение полученных результатов заключается в расчете непрямої и прямої налоговой нагрузке и нагрузке ЕСВ на субъектах ведения хозяйства, что дает возможность осуществлять прогнозирование налоговой нагрузки и корректировать снижение налогового давления.

Дальнейшее исследование будет базироваться на анализе законопроектов, которые на сегодня приняты Кабинетом министров Украины, целью которых являются революционные изменения в Налоговом кодексе и проведение кардинальной реформы налоговой службы Украины.

Ключевые слова: фискальная политика, налоговая система, налоговая реформа, налоговая нагрузка.

SUMMARY

TRANSFORMATION OF TAX SYSTEM OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF TAX REFORM

One of the most urgent problems of development of national system of economic relations is an effective system of taxation and implementation in practice of effective tax policy aimed at simplifying relations taxpayers and the state. The problem of optimal size and uniform distribution of the tax burden as a prerequisite of economic entities takes an important place in this process.

The transformation of the tax system of Ukraine in the context of tax reform has been analyzed in the article.

The fiscal impact of the tax system on the economy can be measured by index of tax burden. The analysis of this index will enable to carry out tax reforms, identify areas of excessive tax burden and find the optimal level of tax burden, which will help meet the needs of social and economic development.

The excessive tax burden will contribute to the growth of the shadow economy, reducing the economic activity, capital flight abroad, slowing GDP growth. The low tax burden will lead to the shortfall of State Budget funds, the government's malfunction.

The research is aimed to analyze the tendencies of the tax system of Ukraine, substantiate its disadvantages, estimate the effectiveness of reform initiatives.

The scientific approach to the research proves that the main elements of tax reform have been singled out by the authors and the directions for its implementation have been indicated, the common criteria of tax reform that can be mutually alternative and should apply to the specific situations have been proposed.

The practical significance of the results is to calculate the direct and indirect tax burden and load Single Contribution to undertakings which allows to forecast the tax burden and reduce tax pressure adjust.

The further research will be based upon the analysis of legislation bills which are recently approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine, with the resulting revolutionary changes to the Tax Code and implementation of total reforming of Tax Service of Ukraine.

Key words: fiscal policy, tax system, tax reform, tax burden.

УДК 658.155

ПРИБУТОК - ГОЛОВНИЙ СТИМУЛ ПІДПРИЄМСТВА ТА УЗАГАЛЬНЮЮЧИЙ ПОКАЗНИК ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ

ІГНАТИШИН М.В., КУЛІШОВ К. В.

Мукачівський державний університет

В умовах стрімкого розвитку ринкової економіки місце і роль прибутку у господарському процесі безперервно зростає. Саме він є головним стимулом ведення господарської діяльності підприємствами і забезпечує інтереси всіх суб'єктів причетних до цієї діяльності.

Виробництво конкурентоспроможної продукції, підвищення рентабельності виробничих підприємств та забезпечення їх стабільного розвитку можливі, насамперед, за умови ефективного формування та використання прибутку підприємства.

Прибуток підприємства є джерелом власних фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення фінансово-господарської діяльності. Їх нестача спричиняє виникнення боргів, що у кінцевому підсумку може призвести до фінансової кризи і банкрутства. Зростання прибутку значною мірою визначає темпи економічного розвитку країни, окремих регіонів, збільшення суспільного багатства і підвищення життєвого рівня населення.